

som jeg dog ikke kan nægte mig Fornøjelsen af at nævne, da jeg har oplevet det netop i denne Jul. En Dame kom ind i en Butik 5 Minutter før Lukketid Juleaften Kl. 6 og blev der, ikke det Kvarter, hun efter Loven har Lov til at blive der, men til Kl. 6³/₄. Naar jeg nævner dette Eksempel, er det, fordi det leder Tanken hen paa noget, som jeg synes, der var Grund til at tage under Overvejelse, naar Loven nu skal revideres, nemlig om man ikke ved Lejlighed ogsaa burde mulkttere Kunderne. Det blev mig en Gang sagt, at der var en Borgmester i Kerteminde, som havde forsøgt at gøre det, men da jeg undersøgte Sagen nærmere i denne for mig saa kære By, hvor jeg gerne vilde have set det Forhold eksistere, viste det sig naturligvis, at det var en saga blott. Publikums Maade at se Sagen paa kan man jo ogsaa se hos Barberen. Jeg kender det Forhold her i Byen, at man om Søndagen ringer til Barberen Kl. 11¹/₂ og siger: Er der mange i Barberstuen? Jeg skulde gerne have min Frokost, men jeg kan maaske vente til bagefter. Saa træffer man Aftale med Barberen og kommer saa Kl. 1. Hvordan det saa gaar med Personalet, er jo ganske klart. Alle kender vist følgende: Hvis man vil have Blomster en Søndag, ringer man blot ned til Forretningen og siger: Jeg kommer i Morgen Kl. 10. Naa, dette hører jo mere ind under Helligdagsloven, men det betyder det samme: at Publikum egentlig er uden nogen virkelig Følelse af Betydningen af, om Loven overholdes eller ej.

Dette er naturligvis en mere personlig Betragtning. Men jeg vil tillade mig at nævne nogle, som det forekommer mig, typiske Eksempler — som jeg har fra en Side, der sikkert maa siges at være paa-lidelig — paa, hvorledes Loven overholdes. Det skete paa et Tidspunkt, da Loven allerede havde været i Kraft i nogle Aar, at en kendt Mand fik den Idé at gaa ud en Aften paa Vesterbro for at se, hvorledes det hang sammen med Butikkernes Lukning. Han indfandt sig en Snæs Minutter over 8 og saa da, at den ene Butik efter den anden var aaben, ja, endogsaa Dørene stod aabne paa vid Gab. Han henvendte sig til Gadebetjenten, og — nu kommer det, der gør, at jeg nævner dette Tilfælde — denne Betjent erklærede — om det var af Naivetet eller Uvidenhed, det ved jeg ikke —, at den Ting havde han ingen Instruks modtaget om. Altsaa, skønt det er ham, som nærmest er sat til at paase, at Loven overholdes, har man ikke fundet sig foranlediget til at give ham nogen In-

struks om Loven! Jeg skal nævne et andet Eksempel. I Vejle findes der en Forretning, hvor man med en kolossal Energi altid har arbejdet tidlig og silde, fra 7 Morgen til 10 Aften — det er muligt, at man lukker til normal Tid —, og Forretningens Karakter er en saadan, at der ingen Pauser er i Arbejdstiden. Og hvad skyldes det? Det er det andet typiske Forhold. Det skyldes det bekendte Kost- og Logi-system, som i Virkeligheden gør, at den paagældende Arbejdsgiver har en Slags Stavnsbaand eller i hvert Fald Hals- og Haandsret over det paagældende Personale. Et tredje typisk Eksempel skriver sig fra Struer. Der er der en Afdeling af Centralorganisationen, en Lokalafdeling, om man vil kalde den saa, og dennes Formand klagede over, at samtlige Butikker var for længe aabne om Aftenen. Det var flere Aar efter, at Loven var traadt i Kraft. Han klagede først til Sognefogeden. — Struer rangerer under en saadan — og blev afvist. Saa klagede han til Politibetjenten og blev ogsaa afvist. Det er nu ikke saa interessant. Men saa klagede han til Herredsfogeden og mødte selv for denne, men hvad svarede Herredsfogeden? Han svarede: Hvor kan det dog falde Dem ind at gaa og genere Principalerne i denne By? Saa klagede den lokale Organisation gennem Hovedorganisationen til Ministeriet, og det endte med, at den paagældende Herredsfoged fik sig en Reprimande, som han var ganske overordentlig ked af. Alle disse Forhold, som har foreligget, førte til et Cirkulære; saa vidt jeg hørte, af den ærede foregaaende Taler, var det Cirkulæret af 21. Oktober 1911. Det var tillige fremkaldt af en Kongres, som Organisationen holdt i Vejle kort Tid forud. I dette Cirkulære blev det indskærpet alle Politimestre og Politidirektøren i København at overholde Loven og sørge for, at den blev kraftig overholdt. Jeg maa dog her indskyde, at et Par af de Eksempler, jeg har nævnt, ligger efter dette Cirkulære.

Se, saaledes er det almindelige Indtryk af Lovens Overholdelse til Dato. Paa den anden Side kan man ikke nægte, at der er noget rigtigt i, hvad der fremhæves i Motiverne, at der hos adskillige Principaler, i alt Fald i nogle Fag, er nogen Frivillighed og nogen Fremgang i Frivilligheden, hvad Lovens Overholdelse angaar, ja endogsaa i Retning af at indskrænke Lukketiden. Folk, der ærdes i denne By, har vist lagt Mærke til, at Bog- og Papirhandlerne og enkelte Kolonialhandlere lukker ret tidlig, f. Eks. om Sommeren.